

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 14Sas/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0723100447
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Michaláč
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2026:0723100447.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudcom JUDr. Markom Michaláčom, v právnej veci žalobcu: A. B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, D., právne zastúpený: AK Kovár a partneri s.r.o., so sídlom: Bajkalská 21/A, Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, so sídlom: Ul. 29. augusta 8-10, Bratislava, o žalobe v sociálnych veciach o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 04. mája 2023, takto

rozhodol:

I. Správny súd v Bratislave z r u š u j e rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 04. mája 2023 v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 19. júla 2022 a vec v r a c i a orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

II. Správny súd v Bratislave priznáva žalobcovi voči žalovanej právo na úplnú náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

I. Priebeh administratívneho konania a dôvody preskúmaného rozhodnutia

1. Prvostupňovým rozhodnutím č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 19. júla 2022 Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava (ďalej aj ako „orgán prvého stupňa“) v zmysle § 144 ods. 1, § 152a, § 178 ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákona č. 461/2003 Z. z.“), uznala námietku premlčania za obdobie január 2004 a júl 2004 a predpísala žalobcovi za obdobie október 2005, november 2005, december 2005, január 2006, február 2006, marec 2006, apríl 2006, máj 2006, jún 2006, júl 2006, august 2006, september 2006, október 2006, november 2006, december 2006, január 2007, február 2007, marec 2007, apríl 2007, máj 2007, jún 2007, júl 2007, august 2007, september 2007, október 2007, november 2007, december 2007, január 2008, február 2008, marec 2008, apríl 2008, máj 2008, jún 2008 poistné na : nemocenské poistenie, starobné poistenie, príspevky na starobné dôchodkové sporenie, poistné na invalidné poistenie, poistné do rezervného fondu solidarity, spolu v sume 7.697,27 eur (ďalej ako „poistné“).

2. Svoje rozhodnutie orgán prvého stupňa odôvodnil podľa § 143 ods. 1, 4, § 147 ods. 2, § 128 ods. 1 písm. c/ ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. c/, § 128 ods. 11 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. a vecne tým, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. 6S/225/2020-236 zo dňa 22. mája 2022 rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 03. novembra 2015, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 22. apríla 2015 zrušil a vec vrátil na nové prejednanie. V rámci nového prejednávania veci Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava prihládla na riadne vznesenú námietku premlčania žalobcu a uznala námietku premlčania za obdobie január 2004 a júl 2004, ďalej za obdobie október 2005 až jún 2008, predpísala žalobcovi poistné.

3. Proti prvostupňovému rozhodnutiu orgánu prvého stupňa podal žalobca odvolanie.

4. Žalovaná Sociálna poisťovňa, ústredie svojím rozhodnutím č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 04. mája 2023 podľa § 179 ods. 1 písm. b/, § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. odvolanie žalobcu zamietla a v celom rozsahu potvrdila rozhodnutie orgánu prvého stupňa.

5. Svoje rozhodnutie žalovaná odôvodnila podľa § 218 ods. 1, 2, § 5 písm. c/, § 193 ods. 1, § 3 ods. 1 písm. a/, § 228 ods. 1, § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. a vecne tým, že Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, ako prvostupňový orgán, rozhodnutím č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, z 19. júla 2022, podľa § 144 ods. 1, § 152a a § 178 ods. 1 písm. a/ ôsmy bod zákona č. 461/2003 Z. z. a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6S/225/2020-236 zo dňa 12. mája 2022, uznala námietku premlčania za obdobie január 2004 a júl 2004 a predpísala žalobcovi, ako samostatne zárobkovo činnéj osobe, za obdobie október 2005, november 2005, december 2005, január 2006, február 2006, marec 2006, apríl 2006, máj 2006, jún 2006, júl 2006, august 2006, september 2006, október 2006, november 2006, december 2006, január 2007, február 2007, marec 2007, apríl 2007, máj 2007, jún 2007, júl 2007, august 2007, september 2007, október 2007, november 2007, december 2007, január 2008, február 2008, marec 2008, apríl 2008, máj 2008 a jún 2008 poistné spolu v sume 7.697,27 eur.

6. Sociálna poisťovňa, ústredie, ako odvolací orgán, preskúmala napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX v celom rozsahu a dospela k záveru, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne a vydané v súlade so zákonom. Žalovaná poukázala na to, že prvostupňový orgán kontrolou odvodu poistného a príspevkov zistil, že žalobca, ako povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, poistné a príspevky za obdobie október 2005 až jún 2008 neodviedol v lehote splatnosti, čím vznikla dlžná suma poistného a príspevkov spolu vo výške 7.697,27 eur, ktorá bola predpísaná napadnutým rozhodnutím.

7. Žalobca v odvolaní vzniesol námietku premlčania práva Sociálnej poisťovne predpísať poistné a príspevky za obdobie október 2005 až jún 2008. S touto námietkou sa žalovaná vyrovnala tým spôsobom, že rozhodujúcimi dátumami pre posúdenie premlčania práva Sociálnej poisťovne predpísať poistné a príspevky podľa § 147 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je dátum splatnosti poistného a príspevkov a dátum vydania rozhodnutia, ktorým si Sociálna poisťovňa uplatnila svoju pohľadávku prvýkrát. Rozhodujúcimi predpokladmi uznania námietky premlčania práva Sociálnej poisťovne predpísať poistné a príspevky je vznesenie námietky premlčania, splnenie povinnosti podľa § 228 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. a uplynutie desaťročnej premlčacej doby odo dňa splatnosti poistného a príspevkov do dňa, kedy si Sociálna poisťovňa uplatnila svoju pohľadávku na poistnom a príspevkoch voči účastníkovi konania prvýkrát.

8. Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, si v súlade s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave, vyjadreným v rozsudku sp. zn. 6S/225/2020 - 236, zo dňa 12. mája 2022, uplatnila pohľadávku na poistnom a príspevkoch za obdobie január 2004, júl 2004 a október 2005 až jún 2008 voči účastníkovi konania prvýkrát rozhodnutím č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, zo dňa 22. apríla 2015.

9. Námietka premlčania práva Sociálnej poisťovne predpísať poistné a príspevky za mesiace január 2004 a júl 2004 bola uznaná napadnutým rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, Poistné a príspevky za mesiac október 2005 boli splatné 8. novembra 2005. Rozhodnutie č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX bolo vydané dňa 22. apríla 2015, t. j. pred uplynutím desaťročnej premlčacej lehoty plynúcej odo dňa splatnosti poistného a príspevkov za mesiac október 2005. Z toho dôvodu poistné a príspevky za mesiac október 2005 nie sú premlčané. Rovnako nie sú premlčané ani poistné a príspevky za mesiace november 2005 až jún 2008.

10. Žalobcovi, ako povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnéj osobe, vyplývala priamo zo zákona povinnosť platiť a odvádzať poistné a príspevky v lehote splatnosti, v správnej výške a spôsobom ustanoveným zákonom č. 461/2003 Z. z. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca poistné a príspevky za obdobie október 2005 až jún 2008 neodviedol v lehote splatnosti, Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, bola povinná dlžné poistné a príspevky za obdobie október 2005 až jún 2008 predpísať.

II. Žaloba a jej dôvody

11. Proti rozhodnutiu žalovanej zo dňa 04. mája 2023 podal žalobca správnu žalobu a žiadal, aby súd napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj rozhodnutie orgánu prvého stupňa zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

12. Žalobca vo svojej žalobe zdôrazňuje, že už v administratívnom konaní si uplatnil námietku premlčania. Upozorňuje na to, že prvostupňové rozhodnutie, ktorým mu prvostupňový orgán predpísal dlžné poistné za obdobie mesiacov október 2005 až jún 2008 v celkovej výške 7.697,27 eura bolo vydané až dňa 19. júla 2022.

13. Vychádzajúc z § 147 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., právo predpísať poistné sa premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti, pod podmienkou, že bola splnená povinnosť stanovená v ustanovení § 228 ods. 1 a § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z.. Žalobca si uvedené povinnosti riadne splnil, čo v konaní ani nie je sporné a splnenie týchto povinností sa konštatuje aj v napadnutom rozhodnutí a v prvostupňovom rozhodnutí.

14. S poukazom na vyššie citované ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. považujem za nesporné a jednoznačné, že prvostupňové rozhodnutie v spojitosti s napadnutým rozhodnutím boli vydané po viac ako 14 rokoch odo dňa poslednej splatnosti poistného, teda k predpísaniu poistného došlo až po viac ako 14 rokoch odo dňa poslednej splatnosti poistného, čo má za následok premlčanie predpísaného poistného v plnom rozsahu.

15. Na podporu svojho tvrdenia poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako kasačného súdu vydaného dňa 30. septembra 2020 pod sp. zn. 9Sžsk/65/2019.

I. Vyjadrenie žalovanej

16. Vo vyjadrení žalovaná uvádza, že rozhodujúcimi dátumami pre posúdenie premlčania práva Sociálnej poisťovne predpísať poistné a príspevky podľa § 147 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., je dátum splatnosti poistného a príspevkov a dátum vydania rozhodnutia, ktorým si Sociálna poisťovňa uplatnila svoju pohľadávku prvýkrát. Rozhodujúcimi predpokladmi uznania námietky premlčania práva Sociálnej poisťovne predpísať poistné a príspevky je vznesenie námietky premlčania, splnenie povinnosti podľa § 228 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. a uplynutie desaťročnej premlčacej doby.

17. Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava si v súlade s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave, vyjadreným v rozsudku sp. zn. 6S/225/2020-236, zo dňa 12. mája 2022, uplatnila pohľadávku na poistnom a príspevkoch za obdobie január 2004, júl 2004 a október 2005 až jún 2008 voči účastníkovi konania prvýkrát rozhodnutím č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, zo dňa 22. apríla 2015. Námietka premlčania práva Sociálnej poisťovne predpísať poistné a príspevky za mesiace január 2004 a júl 2004 bola preto uznaná rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, zo dňa 19. júla 2022. Skutočnosť, že predchádzajúce rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, zo dňa 22. apríla 2015, bolo zrušené a vec bola vrátená prvostupňovému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie, neznamená, že Sociálna poisťovňa si právo predpísať poistné a príspevky neuplatnila včas, ešte pred uplynutím desaťročnej premlčacej lehoty. Opačný výklad by znamenal, že Sociálnou poisťovňou včas predpísané poistné a príspevky by sa z dôvodu zrušenia rozhodnutia súdom po zdĺhavom konaní a vrátenia veci na ďalšie konanie považovalo za premlčané, čo zrejme nebolo úmyslom zákonodarcu. Poistné a príspevky za mesiac október 2005 boli splatné 8. novembra 2005. Rozhodnutie č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX bolo vydané dňa 22. apríla 2015, t. j. pred uplynutím desaťročnej premlčacej lehoty plynúcej odo dňa splatnosti poistného a príspevkov za mesiac október 2005. Z tohto dôvodu poistné a príspevky za mesiac október 2005 nie sú premlčané. Rovnako nie sú premlčané ani poistné a príspevky za mesiace november 2005 až jún 2008.

II. Relevantné právne predpisy

18. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len ako „SSP“) v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

20. Podľa § 202 ods. 2 vety prvej SSP správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne.

21. Podľa ustanovenia § 129 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., Suma poistného na nemocenské poistenie, suma poistného na starobné poistenie, suma poistného na invalidné poistenie, suma poistného na úrazové poistenie, suma poistného na garančné poistenie, suma poistného na poistenie v nezamestnanosti, suma poistného na financovanie podpory a suma poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej len "poistné") sa určujú percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období (ďalej len "vymeriavací základ").

22. Podľa § 146 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. Sociálna poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné povoliť splátky dlžných súm pre platobnú neschopnosť tejto osoby, ak dôvodne možno predpokladať, že v období nie dlhšom ako 18 mesiacov bude schopná zaplatiť dlžné sumy poistného, a ak je už v čase rozhodovania o povolení splátok týchto dlžných súm schopná plniť odvodové povinnosti.

23. Podľa § 146 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., v rámci povolenia splátok dlžných súm Sociálna poisťovňa uvedie aj zvýšenie dlžných súm o úrok vo výške trojnásobku ročnej základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej ku dňu povolenia splátok dlžných súm. Ak trojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 10 %, použije sa ročná úroková sadzba 10 %.“ 22. Podľa § 146 ods. 4 zákona o sociálnom poistení „Na povolené sumy splátok dlžných súm sa ustanovenie o predpísaní penále nepoužije.

24. Podľa § 240 ods. 1 zákona o sociálnom poistení zákona č. 461/2003 Z. z., fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neodviedli poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 240 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa penále nepredpíše, ak penále za kontrolované obdobie nie je vyššie ako 3,32 eura.

26. Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ druhý bod z zákona č. 461/2003 Z. z., zárobková činnosť podľa tohto zákona je na účely nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby, z ktorej je povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená.

27. Podľa § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z., samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu okrem činnosti znalca a tlmočníka, ktorú vykonávajú podľa osobitného predpisu, v konaní pred štátnym orgánom a orgánom, na ktorý prešli úlohy štátnych orgánov, a okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu.

28. Podľa § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z., samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu.

29. Podľa § 14 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z., povinne nemocensky poistená je samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 10.

30. Podľa § 14 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z., povinne nemocensky poistená je samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9.

31. Podľa § 15 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z., povinne dôchodkovo poistená je samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je povinne nemocensky poistená.

32. Podľa § 15 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z., povinne dôchodkovo poistená je samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 10.

33. Podľa § 15 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z., povinne dôchodkovo poistená je samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je povinne nemocensky poistená.

34. Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 10, a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 10, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. Podľa § 147 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., právo predpísať poistné sa premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

37. Podľa § 147 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., právo predpísať poistné sa nepremlčuje, ak nebola splnená povinnosť ustanovená v § 228 ods. 3 a § 231 ods. 1 písm. b).

38. Podľa § 228 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., je samostatne zárobkovo činná osoba povinná prihlásiť sa na nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie najneskôr do ôsmich dní od vzniku týchto poistení a odhlásiť sa z týchto poistení do ôsmich dní od ich zániku.

III. Konanie na správnom súde a právne posúdenie vecí správnym súdom

39. Správny súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný (§ 10, §13 ods. 3 SSP) v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach, posudzujúci správnu žalobu neformálne a neviazaný jej žalobnými

bodmi (§ 202 ods. 2 prvá veta a § 203 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovanej ako aj administratívne konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovanej, a dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná.

40. O žalobe rozhodol súd bez nariadenia pojednávania, nakoľko boli splnené podmienky podľa § 137 ods. 4 SSP.

41. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovanej č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 04. mája 2023, ktorým odvolanie žalobcu zamietla a v celom rozsahu potvrdila rozhodnutie orgánu prvého stupňa zo dňa 19.07.2022, ktorým tento žalobcovi uznal námietku premlčania za obdobie január 2004 a júl 2004, avšak ďalej predpísal žalobcovi za obdobie október 2005, až jún 2008 poistné spolu v sume 7.697,27 eur. Podstatnou a nosnou námietkou sporu bola žalobcom uplatnená námietka premlčania predpísania poistného, uplatnená ešte v administratívnom konaní.

42. Správny súd na úvod poukazuje na to, že podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní. Úloha súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť orgánov verejnej správy pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda v tom, či príslušné orgány verejnej správy pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Úlohou súdu je posudzovať, či si orgán verejnej správy zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti. Zákonnosť rozhodnutia je podmienená zákonnosťou postupu orgánu verejnej správy predchádzajúcemu vydaniu rozhodnutia (napríklad rozsudok NS SR sp. zn. 2Sžo/32/2014 z 28.09.2015).

43. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či sú takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Súd preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. Právnym posúdením je činnosť, pri ktorej sa zo skutkových zistení vyvodzujú právne závery a aplikuje sa konkrétna právna norma na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak sa nepoužil správny právny predpis alebo ak sa síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne sa interpretoval alebo ak sa zo správnych skutkových záverov vyvodili nesprávne právne závery. Na tomto mieste je vhodné uviesť, že súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musia smerovať k spravodlivému výsledku. Súdu prislúcha, aby sa zaoberal otázkou, či mechanická a formalistická aplikácia zákona bez ohľadu na zmysel a účel zákonom chráneného záujmu, nemôže priniesť absurdné následky a v prípade, že tomu tak je, aby takúto interpretáciu zákona odmietol a zvolil výklad v duchu zákona.

44. Z obsahu administratívneho spisu mal súd za preukázané, že Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, vydala dňa 20. marca 2009 rozhodnutie č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, ktorým rozhodla, že žalobcovi, ako samostatne zárobkovo činnej osobe, nezaniká účasť na povinnom nemocenskom a povinnom dôchodkovom poistení ku dňu 10. februára 2006. Sociálna poisťovňa, ústredie, rozhodnutím č. XXX-XXXX -E./XXXX, zo dňa 14. mája 2009, odvolanie žalobcu podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, zamietla v celom rozsahu a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, potvrdila ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom.

45. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX spolu s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXX-XXXX-XX-XX/XXXX nadobudli právoplatnosť dňa 29. mája 2009. Žalobca podal na Krajský súd v Bratislave žalobu vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXX-XXXX-XX-XX/XXXX, zo dňa 14. mája 2009. Krajský súd v Bratislave, rozsudkom sp. zn. 2S 126/09-68, zo dňa 20. októbra 2010, žalobu žalobcu vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXX-XXXX-XX-XX/XXXX, zo dňa 14. mája 2009 zamietol. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 7Sžo/63/2010, zo dňa 30. júna 2011, potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S 126/09-68 z 20. októbra 2010.

46. Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, rozhodnutím č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, zo dňa 22. apríla 2015, predpísala účastníkovi konania, ako povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe za obdobie január 2004, júl 2004 a október 2005 až jún 2008 poistné spolu v sume 7 768,80 eur. Žalobca podal proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX v zákonom ustanovenej lehote odvolanie, v ktorom, okrem iného, vzniesol námietku premlčania práva Sociálnej poisťovne predpísať poistné a príspevky za obdobie január 2004, júl 2004, október 2005 až jún 2008. Sociálna poisťovňa, ústredie, rozhodnutím č. XXXXX-X/XXXX-XX, z 3. novembra 2015 odvolanie žalobcu podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, zamietla v celom rozsahu a rozhodnutie č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX potvrdila ako vecne správne.

47. Žalobca podal na Krajský súd v Bratislave žalobu vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXXXX-X/XXXX-XX, zo dňa 3. novembra 2015. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 6S/6/2016 - 147, zo dňa 31. januára 2019, žalobu účastníka konania vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXXXX-X/XXXX-XX, zo dňa 3. novembra 2015, zamietol.

48. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 9Sžsk/65/2019, zo dňa 30. septembra 2020 rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S/6/2016 - 147, zo dňa 31. januára 2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

49. Podľa názoru Najvyššieho súdu, vyjadreného v rozsudku sp. zn. 9Sžsk/65/2019, boli poistné a príspevky prvýkrát relevantne uplatnené až rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 22. apríla 2015, t. j. premlčacia lehota na predpísanie poistného a príspevkov za mesiace január 2004 a júl 2004 uplynula už dňa 9. februára 2014, resp. 9. augusta 2014. Dôvodom zrušenia a vrátenia rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S/6/2016 - 147, zo dňa 31. januára 2019 na ďalšie konanie bola skutočnosť, že krajský súd nesprávne posúdil otázku premlčania časti poistného a príspevkov za mesiace január 2004 a júl 2004. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 6S/225/2020 - 236, zo dňa 12. mája 2022, zrušil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXXXX- X/XXXX-XX zo dňa 3. novembra 2015, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 22. apríla 2015 a vec vrátil Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava, na ďalšie konanie.

50. V nadväznosti na uvedené Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, ako prvostupňový orgán, rozhodnutím č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, z 19. júla 2022, vzhľadom na zrušujúci rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S/225/2020 - 236, zo dňa 12. mája 2022, opätovne vec žalobcu prejedнала, uznala námietku premlčania za obdobie január 2004 a júl 2004 a predpísala žalobcovi, ako samostatne zárobkovo činnnej osobe poistné za obdobie október 2005 až jún 2008 spolu v sume 7.697,27 eur.

51. Správny súd konštatuje, že ku dňu jeho rozhodovania bola rozhodovacia prax kasačného súdu vo vzťahu k nastolenej spornej otázke zjednotená a jednoznačne vyriešená rozhodnutím veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Svs/5/2022 z 27. septembra 2023, v ktorom konštatoval, že „... Podľa už citovaného § 147 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. sa premlčiava právo „predpísať“ poistné. Predpísanie poistného je podľa cit. § 144 ods. 1 cit. zák. úkon organizačnej zložky žalovanej, ktorým určuje osobe povinnej odvieť poistné výšku tohto poistného. Podľa § 177 ods. 5 a § 178 ods. 1 písm. a) ôsmeho bodu cit. zák. o predpísaní penále rozhoduje v nedávkovom konaní pobočka Sociálnej poisťovne rozhodnutím (§ 210 ods. 1). V zmysle § 209 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. sa v rozhodnutí, ktorým sa ukladá povinnosť na plnenie, musí určiť lehota na plnenie. Žiadne ustanovenie tohto zákona neviaže plynutie tejto lehoty na právoplatnosť, takže tá môže podľa § 213 ods. 2 cit. zák. uplynúť aj skôr než sa rozhodnutie stalo právoplatným. Ustanovenia § 147 ods. 3 a § 149 ods. 2 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z. potom takisto rozlišujú medzi rozhodnutím o „predpísaní“ poistného a právoplatnosťou tohto rozhodnutia. Z uvedenej úpravy možno usudzovať, že poistné nie je predpísané až právoplatnosťou rozhodnutia, ale už vydaním tohto rozhodnutia voči povinnej osobe (v podobnom zmysle rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 9 Sžsk 84/2019). Ak teda prvostupňové rozhodnutie nebolo vydané voči povinnej osobe pred uplynutím desaťročnej lehoty upravenej v § 147 ods. 1 cit. zák., môže táto osoba uplatniť námietku premlčania v odvolaní proti tomuto rozhodnutiu alebo kedykoľvek počas odvolacieho konania (pokiaľ ju už neuplatnila skôr). Len čo však toto rozhodnutie nadobudlo

právoplatnosť (§ 213 ods. 1), nastupuje namiesto toho podľa § 147 ods. 3 cit. zák. nová šesťročná premlčacia lehota na vymáhanie už predpísaného poistného. 28. Na základe uvedeného veľký senát kasačného súdu uzatvára: Premlčanie práva predpísať poistné podľa § 147 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. neznamena, že by uplynutím premlčacej doby zanikala pohľadávka žalovanej na poistné a jej právo predpísať ho. Naopak, znamená to, že osoba povinná odvieť poistné môže po uplynutí tejto doby namietať premlčanie tohto práva vo vzťahu k poistnému, ktoré do uplynutia tejto doby nebolo predpísané (hoci aj neprávoplatne vydaným) rozhodnutím pobočky Sociálnej poisťovne. Až vznesením takejto námietky sa organizačná zložka žalovanej [pobočka v rámci autoremedúry podľa § 217 ods. 1 alebo ústredie ako odvolací orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b) cit. zák.] môže začať zaoberať otázkou, či sa právo predpísať poistné premlčalo. Len čo podľa § 151 ods. 2 písm. h) zákona č. 461/2003 Z. z. takúto námietku premlčania svojím rozhodnutím právoplatne uzná, otvorí sa tým podľa § 150 ods. 2 v spojení s § 151 ods. 3 a 5 cit. zák. cesta k odpísaniu a zániku pohľadávky žalovanej na poistné, ktoré je tým dotknuté.“

52. Veľký senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sa v citovanom rozsudku vyjadril aj ku otázke, či je potrebné na premlčanie práva predpísať poistné prihladať ex offo, alebo iba na námietku vznesenú účastníkom konania, v predmetnom prípade však vzniesol žalobca námietku premlčania včas, ešte v priebehu administratívneho konania.

53. Vychádzajúc z uvedeného názoru veľkého senátu vyplýva, že zákon č. 461/2003 Z. z. Sociálnej poisťovni neustanovuje maximálnu lehotu, v ktorej môže poistné predpísať, avšak pokiaľ ho predpíše po uplynutí 10 ročnej lehoty počítanej odo dňa splatnosti poistného, je povinná na vznesenú námietku premlčania prihladať. Zároveň veľký senát ustálil, že pod pojmom „predpísať“ je potrebné rozumieť povinnosť pobočky Sociálnej poisťovne vydať prvostupňové rozhodnutie, pričom nie je potrebné, aby takéto rozhodnutie o predpísaní poistného v lehote podľa § 147 ods. 1 uvedeného zákona aj nadobudlo právoplatnosť.

54. S konkretizáciou na prejednávajúcu vec je zrejmé, že prvostupňové rozhodnutie, ktorým Sociálna poisťovňa predpísala žalobcovi poistné, bolo vydané dňa 19. júla 2022. Námietku premlčania preto bolo potrebné uznať vo vzťahu k poistnému, ktorého splatnosť nastala pred 19. júlom 2012, t. j. za obdobie mesiacov do júna 2012 (vrátane). Teda so zohľadnením vyššie uvedeného, je zrejmé, že celé poistné predpísané žalobcovi Sociálnou poisťovňou, pobočkou Bratislava rozhodnutím č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 19. júla 2022 a to za obdobie mesiacov október 2005 až jún 2008 je premlčané a keďže žalobca riadne a včas vzniesol námietku premlčania, mala na túto skutočnosť Sociálna poisťovňa aj reagovať a poistné žalobcovi nepredpísať. Tunajší súd zdôrazňuje, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 6S/225/2020 - 236, zo dňa 12. mája 2022, zrušil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXXXX- X/XXXX-XX zo dňa 3. novembra 2015, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 22. apríla 2015 a vec vrátil Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava, na ďalšie konanie. Teda nie je možné vyhodnotiť rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 22. apríla 2015 ako naďalej relevantné vo veci predpísania poistného žalobcovi, uvedené rozhodnutie bolo Krajským súdom zrušené a nie je možné z neho vychádzať na účely včasnosti predpísania poistného žalobcovi. Poistné bolo žalobcovi v zmysle vyššie citovaného právneho názoru veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, prvý raz Sociálnou poisťovňou predpísané až rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočkou Bratislava č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX dňa 19. júla 2022.

55. Vzhľadom na uvedené skutočnosti správny súd zrušil napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP, keďže vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

56. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti je preto žalovaná v ďalšom konaní povinná postupovať tak, že za obdobia (jednotlivé kalendárne mesiace), predchádzajúce júnu 2012 (vrátane) nie je možné žalobcovi poistné predpísať, nakoľko právo predpísať poistné je premlčané, pričom žalobca si námietku premlčania riadne a včas uplatnil.

57. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 167 SSP, a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v celom rozsahu priznal voči žalovanej právo na úplnú náhradu trov konania. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie správneho súdu (§ 438 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu (§ 443 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť sa podáva na správnom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je zachovaná, ak počas nej bola kasačná sťažnosť podaná na kasačnom súde (§ 444 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania (ktorému správne súdu je určená, kto ju robí, ktorej veci sa týka a čo ňou sleduje, podpis) uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 SSP).

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu (§ 439 ods. 3 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).